

Bokslut för samkommunen för Österbottens välfärdsområde för år 2022

Välfärdsområdesstyrelse 13.03.2023 § 66
242/02.02.02/2023

Beredare Nystrand Lena
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 044 323 1740, fornamn.efternamn@ovph.fi

Bokslutet för år 2022 uppvisar ett underskott om 547.010,68, vilket motsvarar det ackumulerade överskottet i balansen från tidigare år.

Den totala kommunfaktureringen uppgår till 685,4 miljoner euro. Av detta utgör medlemskommunernas andel 670,4 miljoner, vilket är 4 % mera än budgeterat. I beloppet ingår den kreditering som gjorts till kommunerna för coronaersättningen om 16,3 miljoner euro samt även den kreditering eller årsrabatt som gör att man kan utnyttja det ackumulerade överskottet från tidigare år. Den totala försäljningen till utsockne och andra uppgår till 14,9 miljoner euro, eller 5,4 miljoner mer än budgeterat.

Under året har de gemensamma betalningsandelarna som debiteras enligt befolkningsunderlaget fakturerats normalt varje månad liksom även specialistsjukvården och köptjänsterna. Däremot har den egna verksamheten inom social- och hälsovården fakturerats som förskott, 1/24 två gånger per månad fram till början av december. Den sista förskottsramen har lämnats ofakturerad för att slutligen utgöra en del av clearingen av de totala slutliga betalningsandelarna. Slutclearing har framtagits för alla delar av verksamheten för medlemskommunernas del, alltså inte bara för förskottens del.

För speciella åligganden, som går under benämningen gemensamma betalningsandelar har debiterats olika avgifter i förhållande till befolkningsmängden. Dessa avgifter är medlemsavgiften (55,68 €/inv.) vars största kostnad är patientförsäkringsavgiften och kostnader relaterade till medicinska hjälpmedel, dyrvårdsavgiften (31,06 €/inv.), avgiften för den prehospitala akutsjukvården (63,00 €/inv.) samt avgiften för att upprätthålla specialistsjukvårdens jourberedskap (49,89 €/inv.). Debiteringen för dessa avgifter korrigerades före bokslutet så att de slutliga avgifterna motsvarar de slutliga kostnaderna. Avgifterna för 2022 uppgick till totalt 33,8 miljoner euro. Efter clearingen krediterades 2.943.686,06 euro eftersom både dyrvården och medlemsavgiften blev lägre än budgeterat medan den prehospitala vården blev dyrare.

Inkomsterna från medlemskommunerna blev totalt 25,8 miljoner euro högre än budgeterat. De största överskridningarna i såväl verksamhetsintäkter som – kostnader är köpta kundtjänster och vidareförsäljningen av dem till kommunerna. De köpta kundtjänsterna för klienterna uppgick till 161,6 miljoner euro och överskred det budgeterade med 21 miljoner euro eller 15 %.

Klientavgifterna uppnådde inte den budgeterade nivån utan underskred det budgeterade med 3,7 miljoner euro. Inga allmänna avgiftsförhöjningar förekom, samtidigt som sloandet av avgifterna för sköterskebesök tillika med harmoniseringar av olika slag ledde till att målsättningen inte kunde uppnås.

Understöd och bidrag blev totalt 1,3 miljoner större än budgeterat, främst beroende på statsfinansierade projekt, på större FPA-ersättning för arbetshälsovården och ambulans-transporterna samt andra understöd och bidrag.

Det finns inga underlag för att göra jämförelser mellan åren 2021 och 2022 eftersom sammanslagningen medfört andra kostnader än bara dem som tidigare redovisats. De största förändringarna kommer från att alla verksamhetsutrymmen belastas av hyror samt att mat- och städtjänster köps från kommunerna eller från bolag som kommunerna och välfärområdet är delägare i. Dessa kostnader uppgår totalt till 72 miljoner euro. Vissa delar var tidigare egen verksamhet medan de nu är köptjänster och vice versa. Detta tillsammans

med en orolig tid av pandemi, krigstillstånd och ett oroligt arbetsmarknadsläge har lett till höga rän-tenivåer och en hög inflationstakt med enorma prisökningar vilket gör att de förverkligade kostnaderna för 2022 är långt ifrån den budgetnivå som sattes för 2022. Den utgick från budgeterat 2021, vilken i sin tur uppgjordes redan under 2020. Det har skett enorma förändringar i prisnivåerna och servicebehovet under denna tid.

Personalkostnaderna förverkligades till 99,8 % eller totalt 352,7 miljoner, vilket var 0,7 miljoner euro mindre än budgeterat och materialbudgeten underskreds med 0,1 miljoner euro eller 0,2 %.

De köpta tjänsterna överskred det budgeterade med 32,8 miljoner euro eller 12,6 %, varav köpta kundtjänster överskreds med 21 miljoner. Störst är överskridningen inom rehabiliteringsservicen 9,3 miljoner euro och då främst funktionshinderservicen, följt av social- och hälsocentralen 5,6 miljoner euro och där är det främst barn- och familjeservicen med barnskyddets service. Hem- och boendeservicen respektive Psykosociala servicen överskrider anslagen för kundtjänsterna med 2,9 respektive 2,4 miljoner euro och boendeservicen är orsakar överskridning av anslagen på bägge områden. Förutom kundtjänsterna överskreds de budgeterade köptjänsterna för personalresurser eller hyrpersonal med 7,7 miljoner euro, högre kostnader för arbetshälsovården 1,1 miljoner euro samt dyrare klientmat 0,8 miljoner, dyrare städtjänster 0,6 miljoner och personalens rekreation 0,7 miljoner euro.

Hyreskostnaderna för verksamhetsutrymmena överskred det budgeterade med 3,7 miljoner euro eftersom vissa hyresuppgifter inte fanns tillgängliga vid budgeteringen utan avtalen uppgjordes vartefter och då med vissa variationer beroende på förhandsuppgifterna.

De totala nettoutgifterna av investeringskaraktär uppgick till 44 miljoner euro och 77,3 % av det budgeterade investeringsnettot förverkligades. För it-system som ligger utanför de normala tjänsterna som köps från 2M-It, var budgeterat 12,6 miljoner men förverkligades endast 1,9 miljoner. För egna anskaffningar av it-system var det nya klient- och patientdatasystemet det största, för vilket hade budgeterats 10 miljoner medan upphandlingstidtabellen gjorde att endast 0,8 miljoner hann förverkligas 2022. Totalbudgeten för systemet uppgår till 30 miljoner och beräknas vara klart för ibruktagnin under 2024.

Budgeten för byggnader underskreds med 3,8 miljoner och budgeten för fasta konstruktioner och anordningar underskreds med 1,7 miljoner euro, eftersom T-, M- och B-delarna senarelades. Maskiner och apparatur hade budgeterats till 6,0 miljoner och förverkligades till 6,8 miljoner euro eftersom H-husets inventarier fanns inom H-husets byggnadsbudget.

Den största byggnadsinvesteringen är H-huset med en totalbudget om 145,6 miljoner euro, varav totalt 137,7 miljoner hade förverkligats vid årets slut. I summan ingår såväl byggnaden, som infra, It, utrustning och konst som anskaffats. En inbesparing motsvarande den överskridning som uppstått för NO-delen finns beaktad i H-husets beräknade slutredovisning. För den mångåriga renoveringen av F-delen, dvs. operationssalarna hade budgeterats totalt 22,8 miljoner euro medan 19,9 miljoner förverkligades totalt. X-husets sista del färdigställdes under 2022 efter att XB-flygeln rivits och ersatts med ny aula. Totala sanering-en av X-husets sanering har uppgått till 6,8 miljoner jämfört med de 7 miljoner euro som budgeterades. G-huset totalsanerades under åren 2020-2022 med en budget om 3,7 miljoner medan kostnaden uppgick till 4,1 miljoner euro.

Ur verksamhetsberättelsen i bokslutet framgår hur de verksamhetsmässiga målsättningarna har förverkligats. Prestationsmålsättningarna har till alla delar inte varit planerade enligt samma principer Alla har inte haft för vana att tänka i prestationer som en del av den volym man planerar och budgeterar för. Primärvårdsjourens besök har innehållit coronatestning under pandemiåren varför mängderna avviker från normala akutbesök.

Uppföljningen av målsättningen för verksamhetsvolymen tyder på att funktionshinderservisens egna verksamhet har varit avsevärt livligare än planerat, inom boendeservicen

för äldre uppnår man ungefär den uppställda målsättningen men med stora variationer mellan olika enheter. Inom hemvården har man däremot inte kommit upp till den planerade nivån, utan endast till 75 % i snitt. Variationerna här är även stora och utmaningarna finns i bedömning och registrering av prestationer. Dessutom övergick man från registrering av besök till hemvårdstimmar. Inom det psykosociala verksamhetsområdet uppnåddes målsättningen inom den vuxna öppenvården, boendeverksamheten och inom bäddavdelningsvården när det gäller barn och unga. Inom barns och ungas öppenvård samt de vuxnas bäddavdelningsvård uppnåddes inte målsättningen. Primärvårdens öppenvård inom hälso- och sjukvård uppnår inte mer än 70 % av de uppställda målsättningarna medan öppenvården inom barn- och familjeservice överskrider sina målsättningar med över 3 %. Specialsjukvårdens öppenvård uppnår inte sina målsättningar, främst pga. att den nya skopienheten inte kunde inledas före årsskiftet och att ögonenheten saknar läkare. Inom munhälsovården uppnåddes knappt 80 % av målsättningen. Inom socialarbetet för både vuxna och barn samt barnskyddet förändrades verksamheten totalt i och med att enheterna arbetar över hela välfärdsområdet och därför är målsättningarna och förverkligandet inte kongruenta. Akutsjukhusets målsättning förvrängs av de många covid-tester som ingår i besöksmängden, i övrigt uppnås inte åtgärdsenheternas uppställda målsättningar. De allmänmedicinska avdelningarnas målsättning har förverkligats till 98 % medan specialsjukvårdsavdelningarnas målsättning överskrids med 6 %.

De bindande anslagen för den egna verksamheten, dvs. verksamhetens nettokostnader överskrider den av fullmäktige uppställda nivån med 30 117 235,23 euro medan de bindande anslagen för finansieringen, investeringarna och förändringen i lånebeståndet ligger inom den av fullmäktige uppställda nivån. Överskridningen har sin största orsak i de köpta kundtjänsterna för klienter och patienter. Varje verksamhetsområde har nettoverksamhetskostnaderna som den bindande nivån och dessa presenteras i verksamhetsberättelsen liksom de redovisningsskyldigas motiveringar och förklaringar till överskridningarna.

I samband med revisionen önskar BDO Ab att välfärdsområdet ger ett bekräftelsebrev som en del i revisionsprocessen.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår, att välfärdsområdets styrelse för sin del godkänner samkommunens bokslut i föreliggande form och överlämnar bokslutet till samkommunens revisorer samt ger välfärdsområdets styrelseordförande och direktör fullmakt att underteckna bekräftelsebrevet till revisorn.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Styrelsen beslöt på förslag av ledamot Rainer Bystedt, understödd av Sari Somppi, att styrelsen i samband med sitt seminarium 31.3.2023 tillsätter en politisk arbetsgrupp som ser närmare på hur mycket av budgetens överskridningar år 2022 som påverkar budgeten för 2023, vilket inbesparingsbehovet är under de kommande tre åren och med vilken process styrelsen löpande följer upp ekonomin under verksamhetsåret.

Antecknades till protokollet att verksamhetsområdesdirektörerna deltog i ärendets behandling via teams kl.12.30 - 13.45.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue